

Izid volitev je sledeči:

Stranka	glavna volitev	oža volitev	skupaj	1912	1907
Centrum	81	12	93	103	
Elzačani	5	—	5	4	
Konzervativci	27	16	43	67	
Drž. stranka	5	9	14	24	
Gosp. stranka	1	8	10	22	
Ref. stranka	—	3	3	—	
Zveza kmetov	1	—	1	—	
Bav. kmetska zveza	1	2	3	—	
Nac. liberalci	4	41	45	55	
Napredna ljudska str.	—	41	41	50	
Welfovci	1	1	2	6	
Bav. liberalci	—	1	1	—	
Socialni demokrati	64	46	110	43	
Poljaki	14	4	18	20	
Lotringovci	1	1	1	—	
Danci	1	—	1	—	

Uspeli socialne demokracije je pripisati v prvi vrsti raztresenosti in nesložnosti meščanskih strank.

Zobna kréma

KALODONT

Ustna voda 40

Dopisi.

Sv. Trojica v Slov. gor. Smrtna kosa nam je vzela dne 21. januarja starega kmeta Johana Pauritsh v Verjanah, kateri je kmetijstvo leta 1848 od svojih starišev prevzel. Leta 1909 mu je umrla žena, rojena Caf, s katero je 58 let v srečnem zakonu živel. Pokojna sta cenila nekdanjo nemško šolo in sploh rada zagovarjala nemški jezik. Za njima žaluje 5 otrok, vsi omoženi in dobri gospodarji ter gospodinje. Naj boje ranjkemu zemljica lahka!

Sv. Trojica v Slov. gor. V nedeljo so naš gospod župnik z različnimi besedami njihovo nevoljo nad „Štajercem“ odkrili, ako ravno „Štajerc“ tega gospoda še z nobeno črkico ni omenil in tedaj tudi nimajo vzroka k nevolji. Ako jim ni povolji, da v naši fari večidel kmetov ne trobi v klerikalški rog, njih tudi to ni treba žalostiti, ker ja tudi ti napredni kmetje dajo Bogu kar je božjega in cesarju kar je cesarjevega. Tedaj je pika kje drugod! Morebiti je jeza nad tem, ker vidijo, da volitve dne 9. februarja v cerkveno-konkurenčni odbor ne bode veliko novega prinesle in da bodo zopet dobri naši kmetje v odbor prišli, kateri bodo za cerkev dovolili, kar je potrebno, ne pa nove hleve, da se ljudstvu breme še bolj obteži. Kakor znano, so gospod župnik sedajnemu načelniku tega odbora povedali, da je samo 10 kron v tej blagajnici ostalo. Ne vemo, kak je ta račun; ali znano nam je, da je darovala pokojna dobrotnica Maria Kukovec 1.000 kron za cerkvene potreščine. Ker pa je nova streha na cerkvenem poslopju tudi cerkvena potreščina, bodete že tudi morali teh 1.000 kron poiskati, predno se bode posestnikom novi davek naredil. V nadalje pa pustite „Štajerca“ na miru, če hočete da tudi on Vas v miru pusti. Domačini.

Iz Slovenskih goric. Beli sneg je prišel in je zopet odšel. Ali Roškarjeva podpora kmetom ni prišla, čeprav jo je tako dolgo in tako široko-ustno obetal. Roškar je menda že dobro vedel, da se bode letos treba zopet potegniti za kaplane. Kajti kaplani so vendar veliki revčki. Eden ali drugi od kaplanov bode moral zopet pomagati za babico in ziboljko in dati še kakšen goldinar za žemljiko sinku ali hčerki na mleko. Zato se bode moralo pač zopet kaplanom plačo zvišati. Tako se bode že Roškar za svoje agente potegnil, za kmeta pa ne, kajti kmet mu je bil itak vedno le deveta briga. Kmet iz goric.

Gornji Porčič pri sv. Lenartu. V soboto zvečer dne 27. januarja je v Župančevi gostilni neki tat pokradel mnogo mesa in špeha. Ali tat ni imel sreče. Dobil ga je na cesti v Ledineku neki fant. Tat je vrgel meso in špeh proč in je tako ušel. Pazite na svoje stvari, kajti takih ptičkov je dosti!

Polenšak. Laž je pač glavno orodje klerikalcev. Kakor znano, je naš župnik tožil zvonarje, ki so zvonili pokojnemu Nedelku. V tej tožbi je župnik nihal, da se vsakemu siromaku

ljudje, ali ni to grda laž?! Ali toženi možje so morali ptujskemu advokatu dru. Brumenu stroške plačati. Dr. Brumen tega ne vidi, saj mu pravijo, da je dr. Slepčič; ali mi vidimo vse. Dr. Brumen je na povelje fajmoštra trdil, da se vsakemu siromaku na dan pokopa brezplačno zvoni. To je laž! Umrla je sirota Šegulka, umrl je 90 letni stari Nedelko, zgoraj je šele zadnjič nesrečni viničar Novak; — ali na dan pokopa se ni nobenemu zvonilo! Pač pa se zvoni klerikalnim samomoricem. Tako se je pred sodnijo laž za resnico stavila. Naš župnik želi menda postati advokat, ker dela obenem prakso pri sodniji in pri dru. Brumenu. Krščanstvo pa je fajmoštro itak deveta briga! Farani.

Sv. Barbara v Haložah. Moramo res občudovati hladnokrvnost naših vbogih Haložanov, ko pridejo taki poslanci kakor je Brenčič ali Pišek k nam učiti nas, kako bi si morali pomagati pri gospodarstvu oziroma vinorejstvu in drugih panogah kmetijstva. Ali najbolj se zanima, da se častita gg. duhovnikom, kateri ga spravijo do masne službe; drugo za svoje volilce itak ne doseže. Nam se je le čudno dozdevalo, ko je g. župnik povzel besedo ter dejal: ali ste ga slišali, kako zna slovensko govoriti? Res, od taknega poslanca tedaj imate pričakovati vse, ter zraven še duhovnik, ta bo vas znal prav dobro dreti, ako bo le od kaj vzeti: Korosec za nas tako skrbi, da bomo v peklu globlje vsi; mi dreti čemo Vas do kosti, in Vam posledni vinar zmolsti, le verno Vi nas poslušajte, poslancem našim pravo dajte, podpirajmo se volje rade, ne plačamo občini doklade, povsod pa čemo prvi biti, po našej volji vse se siti; kdor slepo vas ne bo ubogal, mu rečemo bo večni trogar, bo naše duše nosil v pekel, kakor je Kristus nam vsim rekel; mir bi vsem označevali, pa ne sovraštva razširjali. Kedar pride jeza od gospoda, tedaj bo nam pač predla huda; meseni vsi smo tak zares, to pravila Lizika je dnes. Gorski.

Sv. Barbara v Haložah. Dne 21./1. t. l. je imelo tukajšno kat. izob. društvo svoj občni zbor in je pri tem povabilo tudi g. poslanca Brenčiča, da je predaval o svojem delovanju v drž. zboru. Večkrat je omenil, da deluje za svoje volilce, ali 3/4 zbrane mladine zlasti ženskega spola ni bilo volilcev in tem je lahko klobasari o svojih uspehih. Ali še ti mu niso verjeli, izrazil se je celo v svoji ošabnosti, da bode tiste osebe, katere pravijo, da ne zna slovenski, iz župnije spravil, ako se njega sploh razjezi ali razžali. Takaj izvorni dopis na vdovo Jurgec v Gradišah z lastno roko njegovo pisan, da se

čitatelji „Štajerca“ prepričajo o pogreških v slovenščini in nemščini, ki jih dela Miha: „Gradiše dne 9. septembra 1911. Visoki deželni šolski svet v Gradcu. Podpisana vdova uljudno prosi vis. deželni šolski svet v Gradcu da bi si karen opustila, ali vsaj zmajšala, ker moj sin Mihael Jurgec, je bil po veliki noči spet bolan na nogi in zategadelj spet ni mogel redno šole obiskati, kar sem tudi g. učitelju naznanila in sem prosila da se ga opraviči. Ker pa je omenjeni moj sin najstarejši in vzadi mam še bolj majhne 3 otroke kateri mi nemorejo še nič pomagati zategadelj sem bila prisiljena, si ti večjega otroka doma podžat, ker nemorem drugega si držat ker nimam začim, končno še enkrat ponižno prosim visoki deželni šolski svet v Gradcu usmilite se meni uboge vdovo in mi karen opustite ali pa vsaj znižajte. Z odličnim spoštovanjem posestnica v Gradišah s. p. ev Barbara v Haložah niže Ptuja Potrjumem da so njene prošnje uvažnje. Spoštovanjem Mih. Brenčič l. r. državn. poslanec. An hohen Landes Sulrat in Grac Absend., Mih. Brenčič Reichratsabgeordneter Picheldorf b. Petan.“ — Taka je torej slovenščina in pa nemščina Miheta! Sicer pa možicelj sem ne ve, kako se smeji v javnosti in kako je le igračica v rokah politikujočih farjev. Mi Haložani se od klerikalcev ne pustimo več farbat!

Brenčič tiho je odlašil,
Kaplan za njim takoj se sblasil
Le župnik se zamudil je,
V stranski sobi Rejharje
Mu Lizika jo tako djala:
Ne bom z Brenčičom občevala,
Poprej bil huje je krvi,
Kdo ve, kaj bi izmislil si. . .

Pri lepej Liziki (Svaritelj).

Iz Kozjanskega okraja. V „Slovenskem gospodarju“ z dne 15. januarja t. l. skuša neko neumno dopisničje opravičevati župnika Vurkeleca v Dobju; ali žalibog se mu to ni pogodilo. Ako hoče Vurkeleca opravičiti, da ni resnica, kar se mu je v „Štajercu“ z dne 24. decembra 1911 predbaciovalo, v zadevi farske posojilnice v Dobju, katero vodi le župnik Vurkeleca sam, — moral bi navesti dokaze, moral bi tudi dotična ženska, katera je trdila, da ji v farovžki posojilnici shranjenega denarja manjka, na odgovor klicati; na ta način bi se opravičovanje kot resnično smatralo; pa na vse drugo zlobudranje, katero ni z dopisom v „Štajercu“ z dne 24. decembra 1911 v nikaki zvezi. „Slovenski gospodar“ izjavlja dalje, da dopisnik „Štajerca“ z dne 24. decembra 1911 mora že biti nekje blizu Dobja doma, da gosp. Vurkeleca pozna. Oh, čez vse ne

Veliki požar v Ameriki.

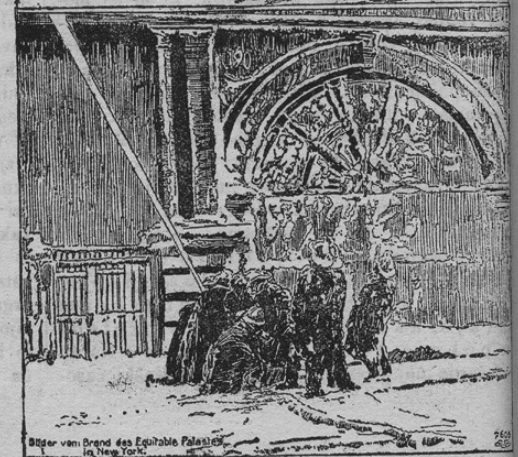
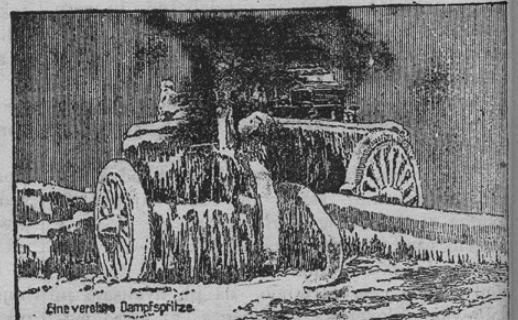
Pred kratkem izvršil se je v Novem Yorku velikanski požar, ki je napravil za 200 milijonov kron škode. Pogorela je palača Equitable. Gasilci so imeli zaradi groznega mraza jako težavno delo in so bili pravzaprav brez moči, da bi vstavili plamena. Mraz je bil tako hud, da je voda v gasilniških ceveh takoj zmrznila. Parne šprice so bile v kratkem času z debelim ledom pokrite in istotako so bili gasilci podobni sneženim možem. Naša slika kaže spodaj prizor pri požaru, zgoraj pa z ledom pokrito parno brizgalno.

Zahtevajte

povsod

„Štajerca“

umno dopisunče, kar smiliš se nam da si tako neumen; misliš da župnika Vurkelca samo v Dobju poznajo? To bi bilo sicer dobro za njega, pa poznajo ga po širokem, posebno dobro ga poznajo v Gornjemgradu, tam ko je dalj časa kaplanoval. Ponesrečena rodbina „Kolenec“, katero je Vurkelc v dosmrtno revščino pahnil, se ga gotovo še dandanes dobro spominja. Ali mislite, klerikalci in dopisuni „Slovenskega gospodarja“, da je svet na lumparije, katere je uganjal Vurkelc v Gornjemgradu, že pozabil? Ako to mislite, se grozno motite, sicer smo pa pripravljene iste še enkrat spraviti v javnost! Kaj pa je s tisto žensko, katera je pred par leti prišla k Vurkelcu po škapulir, in sta bila zaprta v sobi; ali je bila ta ženska iz Gornjegrada, kakor je Vurkelc rekel; ali je bila Gretarica? Hočete, da Vam to tudi dokažemo? Ne bomo zlobudrali kakor dopisunče v „Slov. gospodarju“; kar pišemo upamo si tudi dokazati, ako ravno nismo nekje blizu Dobja doma. Medice cure te ipsum! Pa na svidenje.

Sladkagora. Dragi „Štajerca“! Naš č. g. župnik Martin Krajnc popravlja naš dopis iz prve šte. „Štajerca“ v 3. šte. „Slov. Gospodarja“ tako smešno, da se je moral sam sebi smejeti. Med drugim piše: Laž je, da bi bili prišli v volilno sobo samo vaši odborniki, bili so tudi trije naši tamkaj. Potem pa zopet piše: Nismo natančno vedeli za mnenje naših treh glede osebe kandidata; torej se takrat ti trije niso ločili od naprednih. Ob takih priložnostih bi se moralo na klerikalce obesiti trakove „Marrinih devic“, da ne pride kaka pomota. Nadalje popravlja: Laž je, da bi bil šel jaz k vsakemu odborniku. Radi volitve posebej nisem bil pri nobenem. Res je, da sem se peljal dan pred volitvo k cerkvenemu ključarju odborniku na izprehod. Z njim pa smo bila radi volitve že davno dogovorjena. Torej ste že, č. g. župnik, davno agitrali in gotovo tudi takrat, da ste šli k drugemu, ker Vas je vabil ter da mu niste nič prigovarjali, no nekaj ste mu vendar le morali reči, sicer bi ga ne bili vabili in za cucka imeli. Nadalje pišete: Laž je, da bi si ne upal k nekterim odbornikom; no tega pa ravno nismo videli, da bi se bile Vam hlače tresile, samo to, da šli niste in zanesljivo osebo poslali, kakor sami potrdite; kar pa je bilo obveščanja, pa je to bilo le agitiranje po našem mnenju. Vi pravite: Laž je, da bi bili zatožili naštetih možje vsaki po 4.000 K; o tej stvari va vprašajte Vašega prijatelja Pongraca; on Vam bo povedal, da si je moral pri Franc Rupnika posoditi 2.000 K, svojih je pa imel tudi 2.000 K, ter založil 4.000; ko to izveste, pa le v „Slov. Gospodarju“ povejte, da je le res, da so morali denar založiti. Tudi ste pisali: Laž je, da bi se bilo pod svojim vedstvom prosjčilo posojila pri raznih zavodih. To je pa že preveč za Vas; zakaj pa niste „Štajercem“ dopisniku zankali, da bi bili svoj pečat potrebovali; no ako ste tega potrebovali, je bilo menda le Vaše vodstvo! Naposled vprašate za patent na laži in obrekovanja. Tukaj Vam odgovorimo sledeče: prečitajte pridno knjigo „Moraltheologie“, pa

boste že zvedeli, kdo sme lagati, obrekovati in več družega storiti v svoje stranke korist.

Iz Jurovec. (Mali izmovič). Krčmar Gomilšek je že večkrat opazil, da je 15 letni fant Miha Rožman iz Jurovec imel pri miznici opravlja, v kateri ima denar spravljeno. Ker pa je fant si vedno privoščil mastnega proleka in starega vina in sedel zmiraj dolgo v gostilni, je dečka skrivaj opazoval. Komaj je bil sam, skoči kot maček k miznici, v kateri je denar in ga urno dene v žep. Ni imel več časa miznice zapreti, ko stopi krčmar in ga izroči v roke pravice. Mlad je počel, kaj še bo vse iz njega?

Novice.

Ponesrečena nadvojvodinja. Pri mestu Saybaš v Galiciji ponesrečila je nadvojvodinja Marija Terezija, soproga nadvojvode Karla Štefana. Zabavala se je namreč na ledu; pri temu je izdrsnila in padla tako nesrečno, da si je zlomila spodnji del kosti na čelu. Zdravniki so jo morali takoj operirati, da so odstranili kosce kosti. Upajo, da ji vrnejo zdravje.

Svetovna žetev. Ogrsko poljedelsko ministerstvo objavlja številke o svetovni žetvi leta 1911. V petih glavnih vrstah žitja se je v preteklem letu pridelalo 3.241 milijonov centov. Ker se je prejšnje leto pridelalo 3.566 milijonov, je torej za 325 milijonov manj zraslo. V naslednem podamo številke:

	1911	1910	razloček
	milijonov centov		
pšenica	960.60	995.54	- 34.94
rž	454.42	459.93	- 5.51
ječmen	354.64	362.69	- 8.05
oves	568.88	641.21	- 72.33
koruza	902.46	1107.50	- 205.04

Skupaj 3241.00 3566.87 - 325.87

Najbolj slabo svetovno žetev je opaziti torej pri koruzi. Leta 1909 se je vsega skupaj pridelalo 3510 in leta 1911 3165 milijonov meterskih centov. Potrebovalo se je pa v 3 letih po celem svetu te-le množine žitja:

	1911	1910	1909
	milijonov centov		
pšenica	1009.37	970.40	933.80
rž	468.94	465.46	430.77
ječmen	365.87	355.37	361.40
oves	589.76	632.67	600.51
koruza	936.48	1025.42	994.79

Skupaj 3370.42 3449.32 3321.27

Pač velikanske množine, ki jih vstvarjata zemlja in — kmetova roka!

Živinoreja v posameznih državah. V listu „Stat. Jahrbuch f. d. Deutsche Reich 1911“ objavljen je zanimivi pregled o stanju živine v poglavitnih državah v razmerju s številom prebivalstva. Na vsakih 1000 prebivalcev odpade:

	konjev	govede	svinj	ovc in koz
Evropa	110	329	163	465
Avstrija	60	333	164	92
Ogrska	90	299	230	353
Nemčija	67	318	341	119
Anglija	42	190	64	730
Danska	207	867	567	280
Holandska	56	290	148	104
Združ. drž. Am.	229	751	520	662

Iz teh števil je razvidno, da je Danska (Dänemark) glede živinoreje najboljša.

Nova živinska kuga se je pokazala na Tirolskem. Imenujejo jo „Kälberuhr“ (driska telet). Povsod poginevajo teleta. Doslej je več kot 800 telet na tej kugi poginilo in bolezen se še vedno razširja.

Novo krompirjevo bolezen opazujejo na Francoskem. Povzročil jo mala mrčes („Phtorinaea Solanella“), ki leže svoje jajčke zlasti v krompir, kateri je že v kleti ležal. Profesor Picard, ki je to bolezen študiral, priporoča proti nje kajenje z žveplenim vodikom (Schwefelwasserstoff). Baje se pa francoski kmetje tega sredstva še branijo, tako da se bolezen vedno bolj razširja in da uniči liki trsni uši velike nasade. Ta krompirjeva bolezen se je iz Afrike zanesla.

V Švici so prepovedali psom repe in ušesa odrezati. To je pametno, kajti to trpinčenje vboge živali sploh nima nobenega pomena.

Prismojena babnica. V Budimpešti je umrla te dni neka ženska Cobo, ki je glasom testamenta zapustila svojemu psičku 25.000 kron. Psiček je bil edino živo bitje, ki ga je pokojnica okoli sebe trpela. Koliko revnim ljudem bi se lahko s tem denarjem pomagalo!

Izseljevanje v Florido. Glede gospodarskih

razmer, ki jih je vpoštevali pri izseljevanju v državo Florida (Zjedinjene države Amerike), se opozarja, da je Zahodna Florida vsled svoje pogoste pečene, suhe, deloma z ilovnatimi plastmi prešinjene zemlje, koje obdelovanje zahteva velikega truda in obile gnojilne, v poljedelske svrhe le malo pripravna. Ondot nahajajoča se redka industrija je v rokah domačega prebivalstva in daje komaj temu zadostnega dela. Dasi so gospodarske razmere v Vzhodni Floridi v obče nekoliko ugodnejše, so vendarle male koristi in življenske možnosti, ki se sploh v državi Florida nudijo našim izselnikom.

Odpravljeni prazniki. Znani odlok papeža Pija X. „Supremi disciplinae“ z dne 11. julija 1911 stopa zdaj polagoma v veljavo; goriški nadškof ga je že razglasil in uveljavil. V zmislu tega odloka se odpravi sledeče praznike: 1. Svečnica ali Darovanje Gospodovo (2. februarja). — 2. Oznanjenje Marije Device (25. marca). — 3. Rojstvo Marije Device (8. septembra). — 4. Velikonočni ponedeljek. — 5. Binkoštni ponedeljek. — 6. Sv. Štefana dan (v Božiču). — 7. Sv. Jožef, se ne bode več praznoval dne 19. marca, temveč v nedeljo po 19. marcu. 8. Vsi drugi prazniki, katerih je še 9, ostanejo i znaprej. — Razlogi, ki so papeža dovedli k tej odpravi omenjenih praznikov, so m. dr.: gospodarsko oškodovanje trgovine in prometa vsled prevelikega števila praznikov; oškodovanje delavcev, ki vsled praznikov mnogo zaslužka izgubijo; vedno večja druginja; onečaščenje praznikov po gostilnah itd. Prazniki, ki so tudi pri nas odpravljeni, veljajo torej za navadne delavnike, na katerih ni greh delati in ni treba v cerkev hoditi.

Iz Spodnje-Štajerskega. Štajerski deželni zbor.

Tudi seja z dne 25. januarja ni prinesla odločitve. Bila je zaključena, predno je prišel deželni zbor do razprave prevažnega dnevnega reda. Spravna pogajanja še niso bila končana. Zaradi tega tudi še nismo mogli telegrafičnim potom uspeh teh pogajanj in splošni položaj v zadnji številki naznaniti. Tako se je vsled krivde politično zagriženih slovensko-klerikalnih poslancev zopet dragoceni čas in dragoceni denar ljudstva brezuspešno zapravljalo. Ravno v tej seji so slovensko-klerikalni poslanci predložili celo vrsto predlogov, s katerimi se bodejo gotovo zopet pred svojimi nevednimi volilci bahali. Nekaj teh predlogov je celo nujnostnih. To je brezvestna igra in nesramna špekulacija na neumnost ljudi. Kajti klerikalni prvaki obstruirajo iste predloge, katere so sami stavili! Zdaj predlagajo to ali ono, kar bi bilo morda potrebno in koristno in ko hočejo drugi poslanci o zadevi razpravljati, ko bi bilo treba o predlogu sklepati, nastopijo klerikalci zopet z obstrukcijo in ne dopustijo hladnokrvno ne razprave ne sklepanja... Ali ni to politična lumparija najrše vrste? — V zbornici sami se je na tej seji uredilo razne odseke, izvolilo načelnike in njih namestnike in sprejelo za razpravljanje razne predloge.

Zopet en teden „pogajanj“, baratanja in mešetarjenja! Položaj v deželni zbornici še vedno ni rešen in čeprav se je sicer že skoraj sleherni upanje izgubilo, poskuša vlada še vedno, doseči delozmožnost zbornice. C. kr. namestnik ima sicer že dovoljenje za odgoditev odnosa razpustitve deželne zbornice v žepu. Ali tega resnega koraka noče preje napraviti, dokler niso zadnji upi po šumeči Muri splavali... Tako bode prihodnji tork zopet seja deželne zbornice, na kateri se bode pač končno videlo, ali je mogoče, s sedanjimi poslanci delati ali ne! — Velikanska je odgovornost, ki si jo nalagajo slovensko-klerikalni poslanci s svojo brezvestno obstrukcijo. Verujemo, da se čuti mladi kaplan dr. Korošec kot junaka, ako vidi, da je gospodarski razvitek cele dežele odvisen od njegove zagriženost-tumaste glave. Ne verujemo pa, da bi si znal ta duhovnik „svete“ politike in pridigar nekrščanskega sovraštva predstavljati, koliko revščine, gorja, bede in trpljenja, koliko izgubljenih kmetijskih eksistenc ima slovenska obstrukcija

Gotovo govejo juho
najboljšega okusa dajo

MAGGIJEVE kocke

à 5 h

Pazite natanko na ime **MAGGI** in varstveno znamko križeva zvezda. Druge kocke ne izvirajo od firme **MAGGI**.